

STICHTING

“ MONUMENT DOLDERSUM ”

Secretariaat: Pompenburg 44, 3032 EM Rotterdam

Herdenking 4 mei 2016

OPDAT ZIJ NIET VERGETEN WORDEN

Welkomstwoord door Trix Gillissen

Het drama van Vledder door Jan Jansen

In de nacht van 7 op 8 september 1944, nu bijna 71 jaar geleden, werd het kamp van De Nederlandse Arbeidsdienst in Vledder overvallen. Er ontsnapten 21 jonge mannen. De eerste 4 gingen in Doldersum in een hol achter een boerderij. In een volgend hol gingen 5 jongens. Weer een paar honderd meter verder ging Klaas van Daalen samen met 2 anderen een hol in. De overige 9 liepen nog een paar kilometer verder naar een groter hol. De volgende dag, 8 september vond de SD dit hol. De 9 jongens moesten eruit komen.

Twee van de 9 hadden het uniform nog aan en daarom zijn zij gespaard. De andere 7 zijn mishandeld en daarna neer geschoten. Roelof IJsselstein is de enige die deze moordpartij heeft overleefd. Na een moeilijk leven stierf hij in 1986 op zestigjarige leeftijd. Zes jongens van 18 jaar werden hier het slachtoffer. Het zijn:

--- Gerardus Marinus van Corstanje --- Jan van Dijk --- Pieter Groenhuis ---
--- Wilhelmus Kloonen --- David Oomens --- Christiaan van Tongeren ---

EEN MINUUT STILTE

Taptoe, door trompettist Harry de Jong

'Sebrali mi Senabrali' gezongen door het gelegenheidskoor o.l.v. Albert Spa. Het betreft een Bulgaars lied over de strijd tegen het fascisme.

Bloemlegging door Klaas van Daalen en Mans Nijzingh namens het bestuur van de stichting, door vertegenwoordigers van het comité '40-'45 Vledder e.o., door de burgemeester van de gemeente Westerveld namens het college van B&W, en vervolgens door iedereen die dat wenst.

Lezing gedichten door Merel Veldhuizen, leerlinge van groep 8 van basisschool De Hoekstee in Vledder, waaronder het onderstaande gedicht.

Gevoel

Gevoel dat er geen uitweg is naar vrijheid,
Gevoel dat er vreselijke mensen bestaan,
Gevoel dat dit misschien je laatste dag is,
Gevoel dat je het toch overleeft,

Gevoelens van de oorlog die je niet wilt voelen ...

Het koor zingt de aria 'Ombra mai fu' (vertaling 'Schaduwrijk bladerdak') uit het Largo van Händel.

Toespraak door Trix Gillissen

Op deze mooie plek midden in de natuur, komen wij ieder jaar bijeen om de slachtoffers te herdenken die op 8 september 1944 hier zijn gevallen.

Op het monument staan hun namen, en langs het pad hierheen zijn hun foto's te zien, zes jonge koppies, zes jongens van 18 jaar, allemaal geboren in 1926 en nauwelijks hun jeugd ontgroeid.

Wie waren die jongens? Waar kwamen ze vandaan? Uit wat voor gezinnen kwamen zij? Waar hielden ze van?

Gerard Corstanje werd geboren op 31 januari 1926 in Loon op Zand, en kwam uit een gezin van 10 kinderen, 4 jongens en 6 meisjes. Na de lagere school ging hij werken als dozenmaker bij de schoenenfabriek van Van Haren in Waalwijk. Hij ligt begraven op de katholieke begraafplaats in Wilhelminaord.

Jan van Dijk, geboren op 3 mei 1926 in Scheemda. Hij had 5 zusters en 3 broers, was van beroep pijpenscheerder en werkzaam bij zijn vader op de steenfabriek. Zijn graf bevindt zich op de algemene begraafplaats in Vledder.

Pieter Groenhuis werd geboren in Winschoten en is daar ook begraven. Hij was de jongste van een gezin met 4 kinderen. Pieter was in opleiding bij een bakker en zijn hobby's waren mondharmonica spelen en het bestuderen van de anatomie van dieren in de encyclopedie.

Wim Kloonen, geboren op 25 april 1926 in Raamsdonksveer. Hij was het 9^e kind in een gezin van 14. Zijn vader was veldwachter in en dus een bekend figuur in het dorp. Op het moment dat Wim werd opgeroepen voor de Arbeidsdienst had hij nog geen baan gevonden maar werkte hij af en toe bij de plaatselijke fietsenmaker. Zijn graf bevindt zich op de RK begraafplaats in Raamsdonksveer, op een gedeelte met oorlogsgraven.

David Oomens, werd geboren op 31 mei 1926 in Den Haag en ligt begraven op de katholieke begraafplaats in Wilhelminaord. We waren graag meer te weten gekomen over David, maar helaas is dat de stichting niet gelukt.

Christiaan van Tongeren werd geboren op 25 juni 1926 in Leiden. Van beroep was hij kruideniersbediende bij Simon de Wit. Net als de andere vijf overleed hij op 8 september 1944. Christiaan is in oktober 1945 herbegraven op de begraafplaats Rhijnhof in Leiden. Het graf is in 1961 geruimd.

We weten niet erg veel van dit zestal, we kunnen wél zeggen dat het heel gewone jongens waren die de enorme pech hadden in een ongewone tijd op te groeien en daardoor niet de kans kregen hun leven verder te leven. En dat terwijl ze niets verkeerd hadden gedaan, alleen maar omdat het oorlog was.

Maar oorlog hóórt niet, oorlog hóórt niet bij mensen. Of wel? Het is immers altijd wel ergens in de wereld oorlog. Misschien hoort het meer bij de mensheid dan we willen geloven.

Maar dat moeten we ook niet willen geloven, daar moeten we ons altijd tegen blijven verzetten. We weten maar al te goed dat oorlog onwenselijk is en vooral ook onrechtvaardig. Degenen die een oorlog beginnen zijn meestal niet degenen die er het meest onder lijden, en degenen die eronder te lijden hebben, hebben die oorlog helemaal niet gewild.

Vandaag, 4 mei 2016, is de wereld één groot slagveld met enorme aantallen vluchtelingen die hun landen ontvluchten na jarenlange ontberingen, geweld en verliezen. Ze willen het liefst naar West-Europa, want hier zijn we welvarend en al 71 jaar zonder oorlog.

Voor ons is dat laatste heel gewoon, maar dat mag het eigenlijk niet zijn. Van alle hier aanwezigen zullen de meeste zelf geen herinneringen aan de oorlog hebben. Gelukkig bestaat er veel documentatie, talloze boeken, foto's en films, en via familiegeschiedenissen heeft de oorlog ook nog altijd effect op jongere generaties. En dan zijn daar natuurlijk ieder jaar op 4 mei vele herdenkingen waaronder deze op de hei in Doldersum.

Dat moeten we blijven doen, uit respect voor de zes jongelui voor wie het leven hier abrupt eindigde, maar ook om steeds weer uiting te geven aan de boodschap dat oorlog niet hoort.

Trompettist Harry de Jong speelt 'Blijf bij mij Heer'

Slotwoord door Trix Gillissen

***** ***** ***** ***** *****

Giften zijn van harte welkom!

Rabobank t.n.v.

"Stichting Monument Doldersum"

Rekeningnummer: NL98 RABO 0367 0891 65 te Heerenveen
(wij hebben de ANBI status)

Of meldt u aan als donateur: www.monumentdoldersum.nl